

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 28 listopada 2025 r.

Poz. 8697

UCHWAŁA NR 22.1209.2025

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 19 listopada 2025 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr XIV/142/25 Rady Miejskiej w Szamocinie z dnia 23 października 2025 r. w sprawie opłaty targowej, z powodu naruszenia przepisów wskazanych w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, doręczoną tut. Izbie w dniu 29 października 2025 r., Rada Miejska w Szamocinie powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 15 ust. 1-2 i art. 19 pkt 1 lit a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, wprowadziła na terenie Miasta i Gminy Szamocin opłatę targową, określiła wysokość stawek tej opłaty, określiła termin płatności opłaty targowej oraz ustaliła inkasenta opłaty targowej.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do badanej uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 19 listopada 2025 r.

Rozpatrując sprawę na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Przepis art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że do wyłącznej kompetencji rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 707) rada gminy może wprowadzić opłatę targową. Opłatę targową pobiera się od osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, dokonujących sprzedaży na targowiskach, z zastrzeżeniem ust. 2b.

Przepisem rangi ustawowej zawierającym upoważnienie dla rady gminy do uchwalania aktu prawa miejscowego w sprawie opłaty targowej jest art. 19 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Stosownie do art. 19 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych rada gminy, w drodze uchwały, określa zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokość stawek opłaty targowej, z tym, że stawka opłaty targowej nie może przekroczyć 1.126,00 zł dziennie (por. pkt 3 tiret pierwsze obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 25 lipca 2024 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2025; M.P. 2024 r. poz. 716). Ponadto w myśl art. 19 pkt 2 ustawy rada gminy może

zarządzić pobór opłat targowej w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Dzienne stawki opłaty targowej, obowiązujące na terenie Miasta i Gminy Szamocin, Rada Miejska w Szamocinie określiła w § 3 uchwały w następujący sposób, cyt.: „*Ustala się dzienną stawkę opłaty targowej za dokonywanie sprzedaży, niezależnie od branży towarów, w następujących wysokościach:*

1) *za zajęcie miejsca do 5 m² – 10 zł,*

2) *za zajęcie miejsca od 5 m² do 18 m² – 30 zł,*

3) *za zajęcie powierzchni większej niż 18 m² powoduje zwiększenie opłaty targowej o 15 zł za każde kolejne zajęte miejsce określone w § 3, jednak nie więcej niż stawka opłaty targowej określona w art. 19 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych”.*

Kolegium wskazuje, że w § 3 pkt 1 i 2 nie wskazano dwustronnie zamkniętego przedziału powierzchni sprzedaży, co powoduje możliwość zastosowania dwóch stawek dla powierzchni 5 m².

Zdaniem Kolegium Izby tak sformułowane przez Radę Miejską w Szamocinie postawienia są niekompletne, co istotnie narusza przepisy art. 15 ust. 1 oraz art. 19 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Brak precyzyjnego określenia powierzchni zajętej pod prowadzoną sprzedaż może powodować trudności przy stosowaniu stawek opłaty targowej. Należy podkreślić, że badana uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Jej uregulowania powinny być – zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą – na tyle precyzyjne i czytelne, aby nie powstawały wątpliwości interpretacyjne i aby adresaci uchwały oraz organy ją stosujące, nie mieli wątpliwości, co do zapisów w niej zawartych (wyrok NSA z dnia 6 czerwca 1995 r. sygn. akt SA/Gd 2949/94).

W § 6 badanej uchwały Rada Miejska w Szamocinie postanowiła, cyt.: „*Miejsca przeznaczone do handlu na targowisku przy ul. Gen. J. Hallera wyznaczone są kolorem grafitowym na czerwonej powierzchni placu targowego”.*

W ocenie Kolegium Izby, delegacja ustawowa zawarta w art. 19 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych nie upoważnia organu stanowiącego do rozstrzygania w przedstawionej sprawie. Właściwym miejscem do tego rodzaju regulacji jest bowiem regulamin targowiska.

W myśl art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483, z późn. zm.), organy samorządu terytorialnego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów, Kolegium podkreśla, że realizując swoje kompetencje organ publiczny musi uwzględniać treść normy ustawowej, Odstąpienie od tej zasady z reguły stanowi istotne naruszenie prawa.

Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych. W wyroku z dnia 8 maja 2013 r., sygn. akt II GSK 299/12, Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że „*przepis ustawy ustanawiający upoważnienie do wydania aktu prawa miejscowego podlega ścisłej wykładni językowej i nie może prowadzić do objęcia zakresem upoważnienia materii w nim niewymienionych w drodze wykładni celowościowej. Organ samorządu terytorialnego wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia (...)”.*

W § 7 ust. 2 badanej uchwały Rada Miejska postanowiła, co następuje: „*Opłata targowa jest pobierana przez upoważnionych pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Szamocinie”.*

Na postawie dokumentów będących w dyspozycji Izby Kolegium ustaliło, że przedmiotowa uchwała, jak również żadna inna uchwała regulująca kwestie podatkowe i związane z opłatami lokalnymi w Mieście i Gminie Szamocin nie zawierają postanowień o zarządzeniu poboru opłaty targowej w drodze inkasa. Rada Miejska powinna w uchwale jednoznacznie wyrazić wolę zarządzenia poboru opłaty targowej na terenie Gminy w drodze inkasa, nie może tego czynić w sposób dorozumiany.

Z powyższego wynika, iż przedmiotowa uchwała nie wypełnia w całości delegacji ustawowej określonej w art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, W związku z powyższym, w ocenie Kolegium brak było podstaw do wyznaczenia inkasenta tej opłaty.

Ponadto zgodnie z art. 9 ustawy Ordynacja podatkowa inkasentem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, obowiązana do pobrania od płatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu.

W myśl przepisu art. 31 ustawy Ordynacja podatkowa, stosowanego do opłaty targowej na podstawie art. 2 § 1 pkt 3 tej ustawy, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, będące płatnikami lub inkasentami, są obowiązane wyznaczyć osoby, do których obowiązków należy obliczanie i pobieranie podatków oraz terminowe wpłacanie organowi podatkowemu pobranych kwot, a także zgłosić właściwemu miejscowo organowi podatkowemu imiona, nazwiska i adresy tych osób. Zgłoszenia należy dokonać w terminie wyznaczonym do dokonania pierwszej wpłaty, a w razie zmiany osoby wyznaczonej – w terminie 14 dni od dnia, w którym wyznaczono inną osobę.

Nie jest zatem kompetencją Rady wyznaczanie osób, które w imieniu inkasenta, będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną, będą dokonywały poboru opłaty targowej. Do kompetencji Rady należy to, o czym stanowi art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, tj. wyznaczenie inkasenta, który w tym przypadku, jak wynika z treści uchwały jest Urząd Miasta i Gminy w Szamocinie. Natomiast zgodnie z przytoczonym art. 31 ordynacji podatkowej, to na kierowniku Urzędu (Burmistrzu Miasta i Gminy Szamocin) ciąży obowiązek wyznaczenia osób, które będą dokonywały poboru opłaty targowej.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
/-/ Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.